

Llenguatge musical

Codi: 102032

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	OT	4	0
2500798 Educació Primària	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Ricard Gimeno Abad

Correu electrònic: Ricard.Gimeno@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Les persones que vulguin matricular-se d'aquesta assignatura han d'acreditar estar cursant -o haver superat- el nivell d'estudis musicals corresponents al primer cicle de Grau Mitjà. En cas de no haver seguit estudis musicals reglats, es farà una prova de nivell.

Objectius

- Desenvolupar el sentit musical i la comprensió interna de la música.
- Conèixer i dominar amb fluïdesa el llenguatge musical a nivell rítmic, melòdic, harmònic i formal.
- Adquirir autonomia en l'acompanyament harmònic i en la creació i improvisació musical.
- Dissenyar i aplicar activitats didàctiques al voltant de l'audició musical.

Competències

Educació Infantil

- Analitzar els llenguatges audiovisuals i les seves implicacions educatives.
- Conèixer els fonaments musicals, plàstics i d'expressió corporal del currículum d'aquesta etapa així com les teories sobre l'adquisició i desenvolupament dels aprenentatges corresponents.
- Conèixer i utilitzar cançons per promoure l'educació auditiva, rítmica i vocal.
- Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i els adults i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç individual.
- Demostrar que coneix i comprèn els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'Educació Infantil.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Elaborar propostes didàctiques que fomentin la percepció i expressió musicals, les habilitats motrius, el dibuix i la creativitat.

- Expressar-se adequadament oralment i per escrit i dominar l'ús de diferents tècniques d'expressió.
- Incorporar les tecnologies de la informació i la comunicació per aprendre, comunicar-se i compartir en contextos educatius i formatius.
- Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Educació Primària

- Adquirir recursos per a fomentar la participació al llarg de la vida en activitats musicals i plàstiques dins i fora de l'escola.
- Comprendre els principis que contribueixen a la formació cultural, personal i social des de les arts.
- Conèixer el currículum escolar de l'educació artística, en els seus aspectes plàstic, audiovisual i musical.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents als estudiants.
- Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant de forma individual com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Fomentar la lectura i el comentari crític de text dels diferents dominis científics i culturals continguts al currículum escolar.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individuals.
- Reflexionar entorn les pràctiques d'aula per tal d'innovar i millorar la tasca docent. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la pràctica d'escriptura, composició i reconeixement d'anàlisi a través de les tecnologies de la informació i la comunicació.
2. Aprendre a desenvolupar estratègies diverses en la forma de treballar que compagin l'elaboració de projectes en grup i projectes individuals.
3. Aprendre a desenvolupar estratègies diverses en la forma de treballar que compagin l'elaboració de projectes en grup i projectes individuals.
4. Aprendre a establir relacions entre els diferents llenguatges artístics prenent com a centre la teoria i la praxis de l'activitat musical.
5. Aprofundir en els diferents continguts musicals necessaris per a la docència en l'etapa de primària.
6. Comprendre els processos didàctics i les bases metodològiques que fonamenten l'ensenyament - aprenentatge de la música.
7. Comprendre i aplicar els fonaments psicopedagògics del currículum LOE en l'àmbit de música i mostrar capacitat per dissenyar propostes de programació.
8. Conèixer i aplicar criteris per a la presa de decisions en relació al disseny de classe, la programació i l'avaluació del àrea.
9. Conèixer i dominar a nivell d'expressió, comprensió i creació els elements propis del llenguatge musical.
10. Estar capacitats per a cantar i fer cantar en grup, escoltant i respectant a la resta.
11. Estar capacitats per a treballar en equip.
12. Estar capacitats per reflexionar i adequar les intervencions didàctiques en diferents contextos i situacions educatives.
13. Estar capacitats per cantar i fer cantar en grup, escoltant els altres i respectant els altres.
14. Estar capacitats per treballar en equip.
15. Haver adquirit coneixements i capacitats i habilitats en la dimensió expressiva i perceptiva de la veu, la cançó, el cant coral i la direcció musical.
16. Organitzar amb eficàcia i rendibilitat la part autònoma de l'aprenentatge en relació a la veu, la cançó i la direcció musical.
17. Reconèixer el valor de les activitats musicals relacionades amb el cant, la cançó i la direcció musical en la formació de la persona i el paper fonamental que té a les activitats escolars.
18. Saber entendre, analitzar i comparar textos pertanyents a diferents dominis del pensament, la cultura i les arts amb els seus possibles vinculacions amb el fet musical.
19. Saber escoltar i analitzar a nivell rítmic, melòdic, armònic i formal una obra musical.

20. Saber explicar les principals conseqüències de la incidència de l'ensenyament de les arts en la formació cultural, personal i social de les persones.
21. Saber, entendre, analitzar i comparar textos que pertanyin a diferents dominis de pensament, la cultura i les arts amb les seves possibles vinculacions amb el fet musical.
22. Ser capaç de dissenyar activitats dels diferents blocs de continguts de la matèria, d'acord amb els principis metodològics bàsics.

Continguts

1. Els elements propis del llenguatge musical:

1.1. La lectura

1.2. L'escriptura

1.3. La improvisació

1.4. La composició

1.5. L'audició

2. Processos i estratègies tècniques i recursos per a l'ensenyament i l'aprenentatge de la música

2.1. La imitació i la interpretació

2.2. La memòria musical

2.3. El reconeixement i l'audició interior

2.4. L'acompanyament

2.5. La creació

2.6. L'anàlisi

3. La didàctica de l'audició a l'etapa de primària

3.1 L'escolta lúdica versus l'escolta reflexiva

3.2 Repertori, estratègies, recursos i materials didactics

Metodologia

DIRIGIDES

La metodologia que es dura a terme al llarg de l'assignatura es basara en aquests principis:

Les classes es realitzaran a un nivell eminentment pràctic

El treball de coneixement teòric sera una conseqüència de la pràctica diària

Els procediments bàsics sobre els quals es desenvoluparan les activitats a l'aula seran:

L'escolta, l'expressió, la interpretació, la comprensió i la creació musicals. S'alternarà el treball en grup i el treball individual.

Exposicions per part del professorat dels continguts del programa. Totes les exposicions estaran vinculades a l'escolta d'obres musicals.

Realitzacio d'activitats d'analisi musical col·lectives i en petit grup.

En la part de didàctica es partirà d'exposicions d'activitats pràctiques i es conduirà el procés reflexiu que permeti la descoberta i la comprensió de les bases i els principis fonamentals de l'educació musical.

AUTÒNOMES

L'estudiant tindrà dossiers de lectura de repertori musical, materials de suport a l'educació auditiva i d'anàlisi per a realitzar les activitats de:

Lectura d'obres musicals

Anàlisi d'estructures i elements propis del llenguatge musical.

Recursos i exercicis per al reconeixement musical

Cercar materials i elaborar propostes didàctiques.

Practica de l'anàlisi estructural, formal i harmònic en partitures d'obres de diferents compositors i èpoques

SUPERVISADES

Tutories i altres activitats tutoritzades.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial amb tot el grup	45	1,8	4, 5, 6, 9, 15, 17, 19, 20
Tipus: Supervisades			
Activitats supervisades	30	1,2	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 19, 21, 22
Tipus: Autònomes			
Activitats autònomes	75	3	2, 3, 4, 5, 12, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22

Avaluació

L'avaluació es basarà en els següents aspectes:

- L'avaluació continuada de la pràctica a l'aula i de les activitats que es proposin
- Proves escrites de reconeixement, anàlisi i creació musical, i propostes didàctiques.
- Proves orals de lectura, afinació i improvisació musical.

En els debats es valorarà el grau de participació i el nivell de reflexió de les aportacions.

D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball es penalitzarà amb un 0 com a nota d'aquest treball perdent la possibilitat de recuperar-la, possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0). Si durant la realització d'un treball individual a classe, el professor considera que un alumne està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació.

L'assistència és obligatòria almenys en un 80%

Per aprovar l'assignatura és indispensable haver superat satisfactoriament la part de les proves orals

L'avaluació és realitzarà la darrera setmana del quadrimestre lectiu. Al cap de dues setmanes es realitzarà una recuperació dels ítems no avaluats positivament.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi d'obres musicals	10	0	0	9
Comprensió musical	15	0	0	9
Creació musical	10	0	0	9
Improvisació musical	15	0	0	9, 15
Lectura de repertori musical	30	0	0	5, 9, 15
Tasques individuals	10	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Treballs en grup	10	0	0	2, 4, 9, 11, 12, 15, 19, 20

Bibliografia

AA.VV. 2004.: La musica en la escuela: la audicion. Barcelona. Ed. Grao ALSINA, P. i SESÉ, P 1995. Evolucion de la musica. Barcelona. Ed Grao BERNSTEIN, L. 2002. El mestre us convida a un concert. Madrid. Ed. Siruela CANDE, R. 1967. Diccionari de la musica. Edicions 62. Barcelona.

MAIDEU, J. 1988 Assaig. EUMO Editorial. Vic.

MESTRES I QUADRENY, J. i ARAMON I STEIN, N. 1983. Vocabulari catala de musica. Editorial Milla.

Barcelona.

MICHELS, U. 1985. Atlas de Musica, I. Alianza editorial. Madrid.

SEGARRA, I. 1989. El Meu Llibre de Musica. 5e grau. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. SEGARRA, I.

1993. El Meu Llibre de Musica. 6e grau. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. SHARMA, E. 2006. Musicas del mundo Madrid. Akal / Entorno Musical.

4

Llenguatge musical 2014 - 2015

HINDEMITH, P. 2009. Armonia Tradicional. Edit. Ricordi. Buenos Aires. ZAMACOIS, J. 1986. Teoria de la musica. libros I/II. Edit Labor. Barcelona.